

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Παρεμβάσεις

Ο Πούτιν τα πήρε όλα χωρίς να δώσει τίποτε

■ **ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ** 30 ημέρες του Ντόναλντ Τραμπ στην Προεδρία των ΗΠΑ μάλλον έχουν διαψεύσει όσους και όσες διατύπωναν την άποψη -ή πιο σωστά τη βεβαιότητα- ότι δεν εννοεί πολλά από όσα έχει πει προεκλογικά και μετεκλογικά. Στην περίπτωση του πολέμου που προέκυψε με τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία το 2022 (δεύτερη σε λιγότερο από δέκα χρόνια), οι εξελίξεις των τελευταίων ημερών δεν προκαλούν καμία έκπληξη σε όσες και όσους προσπάθησαν ήδη από το 2016 να καταλάβουν τον τρόπο με τον οποίο σκέφτεται ο Τραμπ και κυρίως να αποκωδικοποιήσουν το «αξιακό» φορτίο που κουβαλάει.

Ο Αμερικανός Πρόεδρος έκανε αυτό που είχαμε προβλέψει - δεν ήταν και τόσο δύσκολο! «Συναντήθηκε» με τον Πρόεδρο Πούτιν. Η «ειρήνη» στην Ουκρανία δεν πρόκειται να είναι αποτέ-



© Κωνσταντίνος Υφαντής
Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων
και πρόεδρος του ΙΔΙΣ,
Πάντειο Πανεπιστήμιο

λεσμα μιας προσπάθειας για δίκαιη διευθέτηση, αλλά θα έρθει αναγκαστικά μέσα από την αποκατάσταση των ρωσοαμερικανικών σχέσεων. Με τη ρωσοαμερικανική προσέγγιση (αποτέλεσμα αμερικανικής πρωτοβουλίας), το μήνυμα είναι ότι ο ακρωτηριασμός της Ουκρανίας είναι για τον Τραμπ ένα αγκάθι που θα πρέπει να απομακρυνθεί και μάλιστα όχι στη βάση ενός αμερικανικού σχεδιασμού αλλά με τους όρους που έχει θέσει η Μόσχα: απαίτηση για απομάκρυνση του Ζελένσκι, καμία συζήτηση για την ουκρανική κυριαρχία, fake news για δισκατομμύρια που «λείπουν», αποκλεισμός του ΝΑΤΟ από την επόμενη ημέρα και αδιαφορία για τις ανησυχίες ασφάλειας της Ευρώπης.

Ο Πρόεδρος Πούτιν δεν θα μπορούσε να περιμένει ευκολότερη διαπραγμάτευση. Τα πήρε όλα χωρίς να δώσει τίποτε. Ακόμη και η φημολογούμενη αποδοχή της ένταξης της Ουκρανίας στην Ε.Ε. δεν έχει καμία αξία, καθώς ξέρει ότι υπάρχουν δυνάμεις εντός της Ένωσης που θα ασκήσουν βέτο όταν -και αν- έρθει η ώρα. Επιπλέον, ο Πούτιν ξέρει ότι το τέλος της αμερικανικής οικονομικής και στρατιωτικής βοήθειας και η άρση των κυρώσεων επιτρέπουν στη Ρωσία να ανακάμψει, να ξεκουραστεί και να σχεδιάσει σε βάθος χρόνου την τρίτη φάση της απορρόφησης της Ουκρανίας. Η πρώτη το 2014 εξελίχθηκε σχεδόν χωρίς καμία αντίδραση από τη Δύση. Η δεύτερη ολοκληρώνεται τώρα, με τη Ρωσία να απεγκλωβίζεται -λόγω Τραμπ- από το στρατιωτικό αδιέξοδο (τα κέρδη της στο μέτωπο από το καλοκαίρι του 2023 είναι ελάχιστα έως μηδαμινά) και να νομιμοποιεί τις προσαρτήσεις. Ο κατευνασμός οδηγεί νομοτελειακά στην τρίτη και τελική φάση στο ότι τόσο μακρινό μέλλον.

Η Ευρώπη, στην κατάσταση που βρίσκεται πολιτικά σήμερα, δεν μπορεί να κάνει κάτι πέρα από το να παρακολουθεί τον βασικό της εταίρο (μέχρι τώρα) και μια δύναμη σε οικονομική, δημογραφική και στρατιωτική παρακμή (όπως είναι η Ρωσία) να συνομιλούν για την ευρωπαϊκή ασφάλεια ερήμην της. Ο Πούτιν, μέσω της επικράτησης επί του Τραμπ, επιδιώκει την αποδόμηση της ευρωπαϊκής τάξης. Είναι σχεδόν σίγουρο ότι δεν θα δεχθεί δυτικές δυνάμεις ούτε ως κυανόκρανους και θα απαιτήσει την αποχώρηση των νατοϊκών μονάδων από την ανατολική Ευρώπη. Δεν είμαι καθόλου σίγουρος ότι ο Τραμπ θα αντιδράσει σε αυτές τις απαιτήσεις. Σε αυτή την περίπτωση, οι βαλτικές χώρες θα είναι ο επόμενος στόχος του ρωσικού επεκτατισμού. Είναι ώρα-μηδέν για την ταχύτατη οικοδόμηση μιας αξιόπιστης ευρωπαϊκής δύναμης αποτροπής. Όμως, η ανισοδοξία για κάτι τέτοιο δεν περισσεύει.

■ **Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΡΑΜΠ** έχει προβεί τις τελευταίες ημέρες σε κινήσεις και δηλώσεις που ευθυγραμμίζονται με τη ρωσική ρητορική, χαρακτηρίζοντας μάλιστα τον Ουκρανό Πρόεδρο Βολοντίμιρ Ζελένσκι «δικτάτορα» και προτρέποντάς τον να επιδιώξει ταχεία συμφωνία με τη Ρωσία.

Οι δηλώσεις αυτές δικαίως έχουν προκαλέσει ανησυχία στους Ευρωπαίους ηγέτες, οι οποίοι προσπαθούν αφενός να καθησυχάσουν την Ουκρανία και αφετέρου να διατηρήσουν ανοιχτούς διαύλους επικοινωνίας με τις ΗΠΑ.

Το μεγάλο ερώτημα είναι αν αυτή η προσέγγιση των ΗΠΑ προς τη Ρωσία δεν αποτελεί απλώς μια τακτική κίνηση



© Αλέξανδρος
Δεσποτόπουλος
Διεθνολόγος

Η νέα παγκόσμια ισορροπία δυνάμεων και οι επιπτώσεις

Πολλαπλά
ρήγματα στον
ευρωπαϊσμο

■ **ΣΕ ΑΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΤΑ ΝΕΡΑ** βρίσκονται οι ευρωπαϊκές σχέσεις, ενώ η προβλεψιμότητα και οι εκτιμήσεις αναφορικά με τις όποιες επικείμενες εξελίξεις στη διεθνή πολιτική σκηνή στη δεύτερη περίοδο Τραμπ στον Λευκό Οίκο βρίσκονται στο ναδίρ. Ακατανόητες, διχαστικές, αλλοπρόσαλλες ενέργειες χαρακτηρίζουν την τραμπική εκκεντρικότητα, με απρόβλεπτες επιπτώσεις για την εσωτερική συνοχή των ΗΠΑ, αλλά περισσότερο για την παγκόσμια και την ευρωπαϊκή ασφάλεια.

Τα όσα βλέπουμε σε Γάζα, Ουκρανία, Γροιλανδία, Παναμά, Καναδά, με μετονομασίες γεωγραφικών περιοχών, μέχρι «μαθήματα δημοκρατίας» στη Διεθνή Διάσκεψη του Μονάχου από τον κλώνο του Τραμπ, τον αντιπρόεδρο Τζέι ντι Βανς, δεν προμηνύουν θετικές εξελίξεις, αλλά πολιτικοδιπλωματικούς



© Δρ. Αθανάσιος
Ε. Δρούγος
Διεθνολόγος -
γεωστρατηγικός
αναλυτής